

Št. 9

Datum: 24.2.1988

Leto IV.

INFORMACIJA O POSLOVANJU PO ZAKLJUČNEM RAČUNU ZA LETO 1987

Poslovno leto 1987 je bilo za AGIS zelo težko leto. Gospodarska kriza, s katero se spopada vso jugoslovansko gospodarstvo, je močno prizadela tudi dejavnost, v katero je uvrščena naša delovna organizacija. Dodatno k objektivnim težavam pa so se pridružile še številne slabosti, ki so posledica notranjih subjektivnih težav, zaradi katerih je tudi bil s 1.1.1988 uveden ukrep družbenega varstva.

Leto 1987 smo zaključili z izgubo v znesku din 1,107.307.000.

Z izgubo sta zaključili dve TOZD in sicer:

TOZD Avtooprema din 1.326.405.000.-

TOZD Velika oprema 10.806.000.-

Skupaj izguba din 1.337.211.000.-

Z ostankom čistega dohodka so zaključile:

TOZD Kovinska obdelava din 48,432.000.-

TOZD Precizna mehanika din 10,143.000.-

TOZD Orodjarna din 118,010.000.-

TOZD Vzdrževanje din 34,230.000.-

DSSS din 19,089.000.-

TOZD Vzmetarna din 35,791.000.-

TOZD Servisi din 101,561.000.-

TOZD Komerciala din

Skupaj: din 367,256.000.-

Od tega ostanek čistega dohodka

odcepljenih TOZD din 137,352.000.-

Ostanek ČD AGIS din 229,904.000.-

Celotni prihodek din 33,174,159.000.-

Porabljena sredstva din 23,677,480.000.-

Dohodek din 9,496,679.000.-

Obveznosti iz dohodka din 4,423,655.000.-

Čisti dohodek din 5,519,331.000.-

Osebni dohodek din 5,042,977.000.-

Ostanek čistega dohodka din 367,256.000.-

IZGUBA din 1.337.211.000.-

— Izguba iz naslova nepokritih osebnih dohodkov din 890.904.000.-

— Izguba iz naslova nepokritih obveznosti iz dohodka din 446.307.000.-

Ugotavljamo, da v letu 1987 načrtovani rezultati niso bili doseženi. Izpad je ugotovljen predvsem pri prodaji. Nekateri veliki poslovni partnerji (TAM, FAP) so odpovedali naročila za izdelke, ki so bili že proizvedeni oziroma so bili v fazi proizvodnje in je zanje že bil nabavljen potreben material. Zaradi zmanjšanja prodaje so se močno povečale zaloge, le-te pa so vplivale na pomanjkanje finančnih sredstev. Manjkajoča finančna sredstva so se nadomeščala z najemanjem kratkoročnih kreditov. Zanemarjena je bila izterjava dolga pri kupcih in večja aktivnost za zmanjšanje zalog. Zgrešena je bila odločitev, da se je proizvajalo še naprej na zalogo, čeprav je bila zmanjšana možnost prodaje. Vse to je povzročalo zelo velike stroške poslovanja, ki jih ni bilo mogoče pokriti s prihodki.

V letu 1987 so v AGIS-u znašale samo obresti, ki smo jih plačali za najete kredite in menična plačila 512 starih milijard, kar je za 407 starih milijard ali 387 % več kot smo jih plačali v letu 1986.

Čeprav obresti po novem zakonu ne bremenijo v celoti več dohodka, so na rezultat vplivale, ker jih je bilo potrebno plačati z najetjem drugih kreditov.

Med pomembnejše vzroke za slabe rezultate pa je potrebno šteti tudi neustrezno razmerje med proizvodnimi in režijskimi delavci, ki kaže, da je polovica vseh zaposlenih režijcev.

Nesprejemljiva je tudi ugotovitev, da izkazujejo ostanek čistega dohodka tiste TOZD (DSSS, Vzdrževanje, Orodjarna), ki so ustanovljene zato, da opravljajo storitve proizvodnim TOZD, če le-te poslujejo z izgubo.

Kljub veliki inflaciji, ki se je močno odrazila na stroških poslovanja, varčevanje ni bilo prisotni v poslovanju. Ob zmanjšanih možnostih prodaje in prostih kapacitetah v strojih in delavcih, je bilo preveč dela pri kooperantih, ki bi ga morali prenesti v našo proizvodnjo

- izmečki proizvodnje so preveliki in niso v celoti niti evidentirani,
- izdelki, ki so že bili prodani, so bili v veliko primerih reklamirani zaradi neustrezne kvalitete,
- pri inventurah so bile ugotovljene velike inventurne razlike, ki bremenijo stroške poslovanja.

V podrobnejši analizi poslovanja za preteklo leto so ugotovljene številne slabosti, ki so vplivale na končni rezultat. Za kolektiv najbolj boleča pa je posledica, ki se kaže v nizkih osebnih dohodkih.

V letu 1987 so osebni dohodki znašali:

Povprečni neto osebni dohodek v AGIS-u	din	200.986.-	100 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD TAP	din	179.168.-	89 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD KO	din	190.760.-	95 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD VO	din	186.855.-	93 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD OŘ	din	231.762.-	115 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD VZDR	din	198.905.-	99 %
Povprečni neto osebni dohodek v DSSS	din	235.678.-	117 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD PM	din	191.201.-	95 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD VZMET	din	201.119.-	100 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD SER	din	214.165.-	107 %
Povprečni neto osebni dohodek v TOZD KOM	din	231.075.-	115 %
Povprečni neto osebni dohodek v občini Ptuj	din	253.384.-	126 %
Povprečni neto osebni dohodek v republiki	din	293.469.-	146 %
Povprečni neto osebni dohodek v decembru 87	din	302.037.-	151 %

Velika izguba v TOZD-u TAP v višini 132,6 milijarde starih din jc težko breme, katerih posledice se odražajo tudi v letu 1988. Da bi v največji meri omilili posledice smo podvzeli naslednje ukrepe:

- Izgubo nameravamo vsaj delno pokriti s kvalitetnimi, tudi likvidnimi sredstvi. Zaposlili smo DO TGA Kidričevo, KGP Ptuj, Pleskar Ptuj, Opekarno Ptuj, Perutnino Ptuj, Tehnunion in Avtocommere Ljubljana in še druge, da nam odstopijo obvezne rezerve za pokritje izgube. Pričakujemo odziv v višini cca 20 starih milijard.
- Vsem TOZD-om v AGIS-u predlagamo, da ves ostanek čistega dohodka razporedijo v obvezni pa tudi neobvezni del rezervnega sklada, iz katerega bi pokrili preostali del izgube TOZD-a TAP.
- Odcepljenima TOZD Vzmetarna in Servisi predlagamo, da združijo v AGIS za pokritje izgube del obveznosti občinskih in republiških rezerv.
- Preostanek izgube TOZD-a TAP bi pokrili iz revalorizacijskih prihodkov.

V primeru, da bomo s predloženimi ukrepi izgubo pokrili, v letu 1988 nimamo zajamčenih osebnih dohodkov.

Rezultati poslovanja v letu 1987 so slabi. V leto 1988 prenašamo še vedno težko breme prevelikih zalog, velike kratkoročne kredite, nerešeno razmerje med proizvodnimi in režijskimi delavci in neustrezno kadrovsko strukturo. V gospodarskem načrtu poskušamo postaviti poslovanje tako, da bi postopoma do konca leta odpravili neustrezne trende v poslovanju celotne delovne organizacije.

Uspeh pa ne bo odvisen le od na papirju postavljenih rešitev, ampak od velike pripravljenosti slehernega delavca v AGIS-u, da tudi sam prispeva k rešitvi svoj delež.

GOSPODARSKI NAČRT ZA LETO 1988

Gospodarski načrt je sestavljen na podlagi decemberske ravni cen in stroškov in ne vsebuje inflacije. Korigiral se bo kvartalno glede na doseženo oz. ocenjeno inflacijo. Gospodarski načrt je prilagojen tako, da bo uporaben hkrati tudi po reorganizaciji DO AGIS.

Skupna prodaja proizvodov in storitev je planirana v višini 38.876.684.000.-- din, od tega predstavlja prodaja na domačem trgu 86 % ali 33.514.418.000.-- din in izvoz 5.362.266.000.-- din ali 14 %. Plan prodaje je sestavljen iz že pred leti osvojenega programa in naših izdelkov. Delež novih izdelkov, ki sodeluje v prodajnem planu je za TOZD naslednji: (TAP - 5,67 %, Pi - 4,5 %, KO in VO ne planirata novih izdelkov).

Celotni prihodek je planiran v višini

	Eksterna realizacija	%	Interna realizacija	%
TAP	20.958.952.000.--	54	-	
KO	6.496.643.000.--	17	-	
PM	5.678.422.000.--	15	-	
VO	4.364.195.000.--	11	-	
OR	931.467.000.--	2	1.476.420.000.--	28 %
VZDR	93.248.000.--	-	1.925.379.000.--	37 %
KOM	15.760.000.--	-	938.558.000.--	18 %
DSSS	337.977.000.--	1	886.231.000.--	17 %
AGIS	38.876.684.000.--	100	5.226.588.000.--	100 %

Eksterna realizacija je glede na leto 1987 povečana za 88 %, medtem ko se je interna realizacija zmanjšala za 12 %, ker niso več planirana interna razmerja med proizvodnimi TOZD. Plan prodaje, predvsem pa plan proizvodnje zahtevata zmanjšanje števila zaposlenih, predvsem režije v letu 1988. Izhajamo iz cilja, da se vsem delavcem v AGIS-u zagotovi delo, število zaposlenih pa se bo zmanjšalo z naravno fluktuacijo (upokojitev, odhodi).

Nevezdržna struktura zaposlenih (proizvodnja : režija = 1 : 1) narekuje potrebo po premestitvah dela režije v proizvodnjo.

Skupno število zaposlenih je glede na stanje 1.1. zmanjšano v povprečju za 114 ljudi ali 7 %. Število proizvodnih delavcev se bo povečalo za 85 ljudi, medtem ko se bo režija zmanjšala za 199 ljudi. Tako bo vzpostavljeno razmerje 1,8 : 1.

Probleme viška delovne sile bomo v letu 1988 rešili s:

- osvajanjem novih proizvodov
- postopnem prenosu kooperacije v AGIS
- uvažbo trojzmeneskega rednega ali občasnega dela tam, kjer se pojavljajo manjki kapacitet.

Osnovni cilj, ki smo si ga z gospodarskim načrtom zastavili, je doseči take poslovne rezultate oz. takšno akumulacijo v dohodku, kot je dosejajo naše podskupine dejavnosti. To nam bo omogočilo tudi vsaj takšne osebne dohodke. Izhodišče osebnih dohodkov je 17 % povečani OD glede na mesec december. Tako bi znašal OD na delavca neto 335.896.- din (dec. 286.908.-) in se bo poviševal po stopnji inflacije.

Skupna poraba je planirana v višini 218.694.000.- din letno na delavca. Regres za letni dopust bo znašal 70.000.- din na delavca. Ker po ZR ne razpolagamo s sredstvi SP, bomo mesečno v letu 1988 vkalkulirali 3 % osebnih dohodkov za ta namen.

Že nekaj let znaša participacija toplega obroka 15.- din. Zato je s 1.6.1988 planirano povečanje na 100.- din.

Željeni poslovni rezultat in s tem planirane osebne dohodke bomo lahko dosegli le z bistvenim zmanjšanjem stroškov, ki se morajo v strukturi CP zmanjšati iz lanskih 70 % na 55 %.

Osnovni cilj za zmanjšanje stroškov ni izboljšanje likvidnosti je zmanjšanje zalog za oca 25 %, za kar sta odgovorni prodaja in nabava.

Investicijska dejavnost predvideva nabavo novih investicij v znesku 4.535.340.000.- din in deviznem deležu 12.199.870 DM. Od tega je v I. prioriteti nabava investicij, ki so nujne v smislu dokončanja že začelih investicij ali odpravo oskih grl pri proizvodnih kapacitetah.

Vrednost investicij v I. prioriteti znaša 987.000.000.- din in so naslednje:

1. Plastificirnica	
• današa oprema	210.000.000.-
• adaptac.prost., ostalo	150.000.000.-
2. Stroj za montažo ključavnic	264.000.000.-
3. Zaklonske-dokončanje	3.000.000.-
4. Računalnik	350.000.000.-
5. Stroj za okroglo brušenje (dokončanje)	10.000.000.-

Vrednost investicij II. prioritete = 1.936.455.000 din + 1.446.000 DM

" " III. " = 1.611.885.000 din + 753.870 DM

Glede na to, da bomo velikost sredstev za investicije izračunali šele v teh dneh, bo glede na možnost opredeljen točen znesek investicij, ki jih bomo v letu 1988 dejansko nabavili. V gospodarskem načrtu bodo našete poimensko vse investicije, ki jih bomo v letošnjem letu dejansko realizirali.

član ZKPO za področje računovodstva
in organizacije int.posl.informacij
Dragica VERBEGA, oec.

ZAČASNA UGOTOVITELJEV POSLOVNIH REZULTATOV ZA LETO 1987

v 100

F. L. E. M. E. N. I	TAP	KO	VZM	PM	VO	SEK
CELJONNI PRIHODEK	11.575.366	3.516.098	1.359.911	3.245.395	3.036.441	3.993.605
POVALEJENA SREDSTVA	9.353.361	2.455.941	825.829	2.441.166	2.293.704	3.316.474
V TEM: amortizacija	98.621	79.038	25.267	51.900	9.040	33.632
DOHODEK	1.882.005	1.020.157	494.082	804.229	742.737	677.135
IZJOOČANJA IZ DOHODKA	1.308.110	579.710	228.743	455.640	383.957	236.392
V TA: prispevek DSSS	636.723	307.780	110.290	215.761	232.524	70.449
ČISTI DOHODEK	929.396	440.447	265.435	348.581	369.586	440.743
BLJTO OSJEBNI DOHODKI	1.820.300	352.015	229.640	338.435	369.586	359.882
STANOVANJSKI SKLAD	-	7.626	9.809	-	-	32.876
REZERVNI SKLAD	-	40.806	19.763	10.143	-	27.035
ODTVEK ZA SKLADE	-	-	6.219	-	-	20.900
NEFINANČNA	1.1	29.499	25.950	37.381	13.986	21.877
FINANČNA	31.XII.	120.359	83.129	58.983	47.470	61.107
DOTODEK V	INT	408	320	158	-	279
BLAGU NA	1.I.	41.204	9.294	22.009	22.605	-
FOTI	31.XII.	111.460	15.430	157.873	36.623	-
RAVALOFIZACIJA, KI	INT	27:	166	-	-	-
BP MENI STROSKE	3.223.704	533.281	107.224	402.872	894.020	24.149
RAVALOFIZIRANI PRIHODKI	5.371.988	2.056.203	523.131	968.011	536.714	706.589
RAVALOFIZIRANI ODHODKI	3.074.758	019.810	113.459	614.842	10.606	153.329
IZJUBA	1.326.405	-	-	-	7.456	-
PCKRIVANJE IZGUBE					3.350	

RS
PR

ELIEN T   OR   V2DR   KOM   DSSS   AGIS

CELJOTNI PRIHODEK	1.609.140	1.430.484	718.812	2.728.903	33.174.159
PORABLJENA SREDSTVA	687.020	724.307	222.447	977.231	23.677.480
V TEH: amortizacija	108.964	31.529	30.351	91.202	559.544
DOHODEK	922.120	706.177	496.365	1.751.672	9.496.679
IZLOČANJA IZ DOHODKA	310.478	246.819	162.608	431.290	4.423.655
V TM: prispevek DSSS	89.233	80.863	51.379	9.495	1.812.511
ČLJTI DOHODEK	611.642	459.358	333.757	1.320.382	5.519.331
BIFITO OLEBNI DOHODKI	493.630	425.128	333.757	1.301.293	6.063.677
STALNOVALJSKI SKLAD	10.332	5.983	-	16.042	82.667
REZERVNI SKLAD	104.760	28.247	-	-	230.804
OŠTANEX ZA SKLADE	2.920	-	-	3.047	33.086
NEPLAČANA					
I.I.		3.218	294	391	213.046
31.XII.	3.041	3.159	3.229	1.970	536.481
KALIZACIJA					
IND	-	98	1098	504	252
DOHODEK V					
I.I.	-	-	-	-	196.402
31.XII.	-	-	-	-	824.075
POPI					
IND	-	-	-	-	420
REVALORIZACIJA, KI					
EREMENI STROSKE	126.907	147.275	11.603	45.315	4.622.330
REVALORIZIRANI PRIH.	752.734	410.917	200.239	12.835	11.896.727
KVALORIZIRANI ODH.	-	35.984	587	3.609	5.153.132
IZ HUBA	-	-	-	-	1.337.211
IZHODKI IZ GUBE	-	-	-	-	-